

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 7. Vtrum per sacramentum Confirmationis conferatur gratia gratum
faciens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Dices, D. Augustinus lib. 3. de Baptismo cap. 16. dicit manus impositionem posse repeti: *Manus, inquit, impositio, non sicut baptismus, repeti non potest: quid enim est aliud, quam oratio super hominem?* ergo non imprimit Characterem.

Respondeo, Illa verba intelligenda de manus impositione reconciliatoria, per quam haeretici recipiebantur in Ecclesiam: ut patet expendenti totum Augustini discursum, praesertim capitis 17. & 18. Nam secundum D. Augustinum Sacramentum Confirmationis etiam in pessimis hominibus manet, sicut & Baptismus: & ideo repeti non potest. Vide illum lib. 2. contra litteras Petilianum cap. 104. De varia manus impositione, vide Franciscum Turrianum in cap. 19. libri octavi Constitutionum Clementis.

ARTICVLVS VI.

Utrum Character Confirmationis praesupponat Characterem Baptismi?

Respondeo, Characterem Baptismi necessario supponi Characteri Confirmationis, sicut & reliquis omnibus Sacramentis: adeo ut, si quis non sit baptizatus, nullum Sacramentum in ipso sit validum. Est communis sententia Doctorum. Contrarium est errori proximum.

Probat ex Canone *Præter hoc*, distinct. 32. ubi Alexander I. l. dicit Baptismus esse prius & magis necessarium Sacramentum, quam vllum aliud. Et ex Concilio Florentino; *Primum omnium Sacramentorum tenet Baptismus, quod vita spiritualis ianua est, per ipsum enim membra Christi, & de corpore efficiuntur Ecclesia.*

Idem Probat ex Capitulo *De Presbytero non baptizato*, ubi Concilium apud Compendium urbem Gallia, iubet eum reordinari. Et Capitulo 3. eiusdem tituli idem approbat Innocentius III. neque facit vllam differentiam inter ea, quae imprimunt Characterem, & non imprimunt. Vide etiam Concilium Tridentinum sess. 14. c. 1. ubi dicit *Penitentiam ante baptismum non esse Sacramentum.* Ratio est, Institutio Christi, qui voluit Characterem baptismi esse veluti potentiam receptiuam ad reliqua Sacramenta.

Dices, Quod si quis non baptizatus bona fide putet se esse baptizatum, & in gratia suscipiat Eucharistiam; nullumne percipiet fructum?

Respondeo, Nullum percipiet ex vi Sacramenti, non magis quam ex hostia non consecrata. Contrarium accidit in infansibus baptizatis, qui olim percipientes Eucharistiam, accipiebant fructum Sacramentalem sine vlllo proprio motu. Nec obstat quod familia Cornelij acceperit Spiritum sanctum ante baptismum: quia non accepit Spiritum sanctum per aliquod Sacramentum, sed extraordinario miraculo: Deus enim, qui non est alligatus Sacramentis, potest Sacramenti effectum sine Sacramento dare. Vnus est autem tunc hoc extraordinario modo, ut praecipue ostenderet Gentes non esse excludendas à gratia baptismi, quamuis prius non fierent Iudaei. Credibile autem est eos, qui sic Spiritum sanctum acceperunt, non fuisse amplius confirmatos; ac proinde tunc impressum fuisse Characterem.

ARTICVLVS VII.

Utrum per Sacramentum Confirmationis conferatur gratia gratum faciens?

Respondeo, Hoc Sacramentum conferret gratiam gratum facientem ad robur pugnae spiritualis fidei. Probat ex capite 8. & 19. Actorum, ubi ad impositionem manuum datur Spiritus sanctus. Atqui missio Spiritus sancti nunquam est, nisi cum gratia iustificante. Vide supra quaest. 62. art. 1.

Dices, In Baptismo datur Spiritus sanctus: ergo non datur in Confirmatione.

Respondeo Negando Consequentiam. Nam in omnibus Sacramentis datur Spiritus sanctus, sed ad diuersos effectus, ut supra dictum est qu. 62. num. 3. art. 2. num. 10. & 11.

DVBIVM I.

Utrum Confirmatio det maiorem gratiam quam Baptismus?

Omissis sententijs: Respondeo, valde probabile esse, copiosorem gratiam dari Confirmatione, quam Baptismo. Probat, Quia Scriptura Baptismo solum tribuit *renasci*, sed Confirmationi proprie *dare Spiritum sanctum*. Secundo, Quia Dionysius de Ecclesiastica Hierarchia c. 4. Confirmationem dicit esse *Telesion*, id est, *perfectiorem*, & *Telesionion*, id est, *perfectiorem*. Alij Patres dicunt in ea dari plenitudinem Spiritus S. & nos per eam fieri plene Christianos.

Quod confirmatur à simili: Nam homo secundum corpus maiorem accipit corpoream molem per vim augmentatiuam, quam per generationem: nihil ergo miri, si per Confirmationem, quae est veluti vis augmentatiua, maiorem gratiam consequamur, quam per Baptismus, qui est spiritualis regeneratio. Quod satis patuit in Apostolis, qui in Pentecoste maiorem gratiam sunt consecuti, quam antea per Baptismus.

DVBIVM II.

Qua dispositio requiratur ad gratiam huius Sacramenti?

Respondeo, & Dico Primò, In iusto, praeter gratiam habitualement, nihil absolute necessarium est, praeter intentionem huius Sacramenti suscipiendi. Ratio est, Quia gratia habitualis est sufficiens dispositio ad aliquod augmentum ex opere operato suscipiendum; intentio autem illa non tam requiritur ad effectum Sacramenti, quam ad eius substantiam; quae substantia posita necessario sequitur effectus in homine iusto; quia non ponentibus obicem Sacramenta necessario dant gratiam.

Curandum tamen est, Ut cum magna reuerentia, & preparatione ad tam eximium Sacramentum accedatur.

Dico Secundo, In eo, qui peccauit mortifere, necessario requiritur contritio, vel saltem attritio; quae bona fide putetur contritio. Ratio est, Quia hoc Sacramentum non est institutum ad conferen-

Ggg iij

Quenam manus impositio iuxta Augustinum non imprimat Characterem.

19 Character Baptismi supponitur necessario ceteris omnibus Sacramentis.

30 Absque baptismo inuicilia sunt alia Sacramenta.

Cornelius accepit Spiritum sanctum ante baptismum.

Et Character Confirmationis.

21 Affirmatur

22 Affirmatur

Dionysius.

Ratio conuenientiae.

23 In iusto nulla requiritur dispositio praeter gratiam habitualement.

Commen-datur reuerentia.

24 In peccatore memorie necessaria est contritio vel attritio.

conferendam primam gratiam, sed ad augmentum, & perfectionem: unde dicitur Sacramentum viuientium: ergo supponit statum gratiæ, qui fit vel re verâ, vel bona fide putetur esse. Vide D. Thomam ad 2.

Vbi tamen aduerte, Si quis esset in peccato mortifero per ignorantiam, non iustificaretur per hoc Sacramentum, nisi haberet veram contritionem, vel saltem attritionem virtuales: quia peccatum mortiferum non potest sine poenitentia remitti, etiam si ignoretur, vt probandum est de Sacramento Poenitentiae. Cum hac moderazione intellige D. Thomam.

In immemore sustinet virtutis attritio

ARTICVLVS VIII.

Vtrum hoc Sacramentum sit omnibus exhibendum?

25 R Espondetur exhibendum omnibus. Ratio est, Quia sicut natura intendit, vt omnis qui corporaliter nascitur, ad perfectam ætatem perueniat; ita multo magis intendit Deus, vt omnis qui spiritualiter renascitur, perueniat ad statum perfectum vitæ spiritualis.

Thomam

DVBIVM I.

Vtrum hoc Sacramentum sit conferendum infantibus ante usum rationis?

26 R Espondeo, Seruandam esse Ecclesiæ consuetudinem. Olim cum baptismus solum bis in anno conferretur, scilicet in profesto Paschæ, & Pentecostes, simul dabatur Sacramentum Confirmationis. Nam Episcopus facile bis poterat adesse, & minor erat fidelium multitudo. Unde etiam tunc dabatur infantibus: vt patet ex Dionysio, Melchiade, & alijs. Vide Thomam Waldensem tomo 2. cap. 140.

Varia fuit Ecclesiæ consuetudo in confirmatione conferenda.

Postea quando ob multitudinem, & alias causas, id non potuit seruari; separatim conferri cepit hoc Sacramentum: & ex illo tempore expectatum ferè vsque ad initium vsus rationis: Quod & nunc passim seruatur; & probat Catechismus ad Parochos Pij V. Ratio est, Quia decet, vt si necessitas non premat, suscipiatur cum propria fide & deuotione; cum sit Sacramentum tantæ dignitatis. Decet quoque, vt hoc Sacramento professionem fidei quisque per se faciat, cum in baptismo fecerit per alium. Denique vt periculum repetitionis vitetur.

Car nunc differatur vsque ad initium vsus rationis.

Dices; Canone Vt ieiuni. de Consecratione dist. 5. dicitur, Vt ieiuni veniant ad Confirmationem perfecta ætatis, & vt moneantur antea confessionem facere: ergo &c.

An ieiunium vel confessio prerequisiteur ante hoc Sacramentum.

R Espondeo, Canonem loqui de adultis, non de pueris: unde non sequitur pueros non posse confirmari. Vbi aduerte, non esse præceptum sub peccato mortali, vt ieiuni accedant: nec consuetudo sub tam stricta obligatione hoc obseruat. Nam sepe hoc Sacramentum confertur post prandium. Valdè tamen est consulendum. Similiter consulenda confessio, quamuis non sit præcepta, cum contritio, vel etiam attritio existimata contritio, etiam in peccatore sufficiat.

Aduertendum est, Eth infantibus non detur ordinariè hoc Sacramentum, eò quod expectetur

vsus rationis; tamen si iste vsus non putetur futurus, hoc Sacramentum non est differendum. Ratio est; Quia non solum datur ad pugnam spiritualem, sed etiam ad sanctitatem & gloriam maiorem, vt patet ex D. Th. ad 4. Quod satis est, vt merito alicui possit & debeat, etiam si nunquam sit pugnaturus, conferri. Unde vtilissimè daretur etiam moribundis, siue infantes sint, siue adulti. Quod autem hoc non sit vsitatum, fortassis causa est, quia non potest commodè fieri Episcopis occupatis: & quia non est absolute necessarium, vt Melchides ait.

An, & quando expectetur hoc Sacramentum non differri in infantibus & moribundis.

Deinde, etiam dari debet perpetuo amentibus, quidquid dicat Sotus. Non enim est ratio, cur tanto bono sint priuandi, cum per gratiam baptismalem sint satis dispositi; & nulla in Sacramentum irreuerentia committatur: præsertim cum Patres dicant, sine hoc Sacramento non esse perfectum Christianum.

28 Dandum etiam hoc Sacramentum amentibus.

Tertiò, Dari debet etiam amentibus, qui aliquando vsus rationis habuerunt, si non putentur ad mentem redituri. Nec opus est vt hoc Sacramentum expresse petierint; sufficit enim generalis voluntas, quia quisque fidelis, dum ratione vitur, censetur velle omnia ordinaria salutis suæ adminicula; nec sciatur esse in malo statu.

Est aliquando vsus rationis.

DVBIVM II.

Vtrum Confirmatio sit præcepti, an consilij tantum?

29 O mnibus consideratis, probabilius est, non esse vllum præceptum, quod per se obliget fideles ad Sacramentum Confirmationis: Unde secluso contemptu, prætermisso eius non est per se peccatum, saltem mortiferum. Colligitur ex D. Thoma hoc articulo: & Docet Caeteranus in Summa, verbo Confirmatio. Adrianus tractatu de Confirmatione art. 1. Franciscus Victoria de Confirmatione, quæst. 48. Couarruias lib. 1. Variarum resolutionum cap. 1. num. 9. Nauarrus in Enchiridio cap. 22. num. 9. Sotus distinctione 7. art. 8. & plerique alij recentiores. Probat; quia tale præceptum vel esset directè à Christo Domino impositum, sicut præceptum Baptismi, & Eucharistiæ: vel oriretur ex natura rei, supposita dumtaxat institutione huius Sacramenti: vel esset impositum ab Ecclesia. Atqui nullo horum modorum de tali præcepto constare potest: ergo non est introducendum. Patet Consequencia: Quia nullum præceptum obligans sub mortali introducendum, nisi satis constet extare; vt patet ex tractatu de Legibus.

29 Omnis huius Sacramenti per se non est peccatum saltem mortiferum.

Minor patet: Quod enim Dominus tale præceptum dederit, nec ex Scripturis, nec ex traditione habetur.

Probat non esse aliquod præceptum ad hoc Sacramentum suscipiendum.

Quod etiam ex natura Sacramenti non oriatur, patet; quia hoc Sacramentum neque est necessarium ad salutem, vt patet in Infantibus: neque ad fidem constanter profitendam; nam alijs medijs, vt oratione, & bonis operibus auxilium necessarium potest obtineri. Nam, licet hoc Sacramentum non esset institutum, obtineri posset quod necessarium est ad profitendam fidem. Denique, neque præceptum Ecclesiæ extat; nam vsus Ecclesiæ non habet, vt quis cogatur ad hoc Sacramentum: alioqui maior cura adhiberetur, vt omnibus